

ЗАСОБИ РОЗВИТКУ КОМПЕТЕНЦІЇ "КОМУНКАТИВНІ НАВИЧКИ" У СТУДЕНТІВ ВИШУ

¹ Вінницький національний технічний університет

Анотація

У статті сформульовано визначення соціально-особистісної компетенції "комунікативні навички" та описано методику проведення групових тренінгів для її розвитку у студентів вишу.

Ключові слова: тренінг, соціально-особистісна компетенція, компетенція, комунікативні навички.

Abstract

The article formulates the definition of socially-personal competence "communicative skills" and describes the method of conducting group trainings for its development among students of higher education.

Keywords: training, social and personal competence, competence, communicative skills.

Вступ

Комунікативні навички – соціально-особистісна (функціональна) компетенція, яка показує здатність особи ефективно взаємодіяти з іншими у процесі спілкування. При достатньому рівні розвитку даної компетенції особа уміє максимально вірно зрозуміти та відтворити суть повідомлення, яке транслювалось різними каналами (вербальним, невербальним) та різними сенсорними контурами (аудіально, візуально, кінестетично, дигітально).

Роботодавці, гостро відчуваючи нестачу кваліфікованих кадрів на ринку праці України, серед усього іншого зауважують недостатній розвиток навичок командної роботи у претендентів, які звертаються до них щодо вакансій [1]. При цьому необхідним компонентом розвитку цих навичок є уміння спілкуватись (комунікувати). Ефективним інструментом розвитку навичок спілкування є система тренінгів [2]. У Вінницькому національному технічному університеті в рамках викладання дисципліни "Навчальна практика" напрацьована відповідна методика "Ефективна комунікація", частина 1 "Сенсорні контури", суть якої і описується у даній статті.

Основна частина

Тренінг "Ефективна комунікація" розвиває навички якісного спілкування у студентів 1-3 курсів університету. При цьому у частині 1 тренінгу акцентується увага на тому, що співрозмовники мають різні превалюючі сенсорні контури – тобто різні канали, через які вони сприймають інформацію.

На сьогодні виділяють чотири види сенсорних контурів: аудіальний, візуальний, кінестетичний (рухи), дигітальний (прагматичність) [3]. Визначивши, який контур є найбільш розвинутим у співрозмовника, особа здатна якісно донести інформацію, важливу для мети спілкування. З іншого боку, спостерігаючи за невербальними сигналами, які мимовільно та неусвідомлено надсилає учасник розмови, можна дізнатись про те, що офіційно не було озвучено.

На початку тренінгу студенти виконують вправу, яка допомагає напрацювати навичку визначення сенсорних контурів співрозмовника. Наступний етап – оцінка власних сенсорних контурів на основі особистих рефлексій про самого себе. Далі кожен здійснює самотестування на основі тесту "Діагностика домінуючої перцептивної модальності", автор - С. Єфремцев. Заключний етап - порівняння оцінки сенсорних контурів, отриманої від колег по тренінгу, самооцінки та результату тесту і, врешті, підсумкова саморефлексія отриманого досвіду. В підсумку студенти напрацьовують одну зі складових соціально-особистісної компетенції "Комунікативні навички", а саме – навичку визначати сенсорні канали співрозмовника та навичку звертатись до нього через канал найбільш зручний, а отже, ефективний, для сприйняття інформації.

Висновки

Поведінкові моделі, напрацьовані студентами протягом тренінгу "Ефективна комунікація", частина 1 "Сенсорні контури", сприятимуть їхньому подальшому професійному зростанню. Завдяки набутим навичкам вони умітимуть переконувати, вести переговори, чітко висловлювати власну думку та якісно озвучувати важливу інформацію. Безумовно, це покращить їхні шанси на працевлаштування, оскільки роботодавці бачитимуть соціоемоційну підготовленість особистості до командної співпраці та ефективного виконання доручених завдань.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Del Carpio, Ximena, Olga Kupets, Noël Muller, and Anna Olefir. 2017. Skills for a Modern Ukraine. Overview booklet. World Bank, Washington, DC. License: Creative Commons Attribution CC BY 3.0 IGO. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://wbfiles.worldbank.org/documents/hdn/ed/saber/supporting_doc/Background/WFD/SABER_WFD_Background_Skills_for_a_modern_Ukraine.pdf
2. Мельник О. В. Тренінги – інструмент ефективною підготовки студентів [Електронний ресурс] / О. В. Мельник // Матеріали XLV Науково-технічної конференції ВНТУ, Вінниця, 23-24 березня 2016 р. - Електрон. текст. дані. - 2016. - Режим доступу : <http://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-ininv/all-ininv-2016/paper/view/283>
3. Гриценко Т.Б. Етика ділового спілкування: Навчальний посібник / Т. Б. Гриценко. - К. : Центр учбової літератури, 2007.- 344 с. - Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-book-132.html>
4. Бурдейна О. В. Засоби розвитку компетенції "активна життєва позиція" у студентів вишу [Електронний ресурс] / О. В. Бурдейна // Матеріали XLVI науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 22-24 березня 2017 р. - Електрон. текст. дані. - 2017. - Режим доступу : <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-ininv/all-ininv-2017/paper/view/2230>.

Бурдейна Олена Володимирівна – старша викладачка кафедри інтеграції навчання з виробництвом, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: elenaburd@vntu.edu.ua

Burdeina Olena V. – senior lecturer Training and Production Integration, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsya, e-mail: elenaburd@vntu.edu.ua